

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/30/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714010424
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8714010424.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Mariána Sninského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30. septembra 2015, v trestnej veci obž. E. F. pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/115/2014 zo dňa 25.02.2015, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku obžalovaného E. F., nar. XX.XX.XXXX v F., trvale bytom E. XXX, okr. R. X. Y.,

o s l o b o d z u j e spod obžaloby Okresného prokurátora Poprad č.k. 1Pv 788/13/7706-14 zo dňa 28.08.2014 pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

- dňa 24.11.2009 v čase o 10.00 hod. na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Poprade, Úrade justičnej a kriminálnej polície po zákonom poučení o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona v procesnom postavení svedka - poškodeného okrem iného uviedol, že je konateľom spoločnosti Staviteľstvo - E. F., s.r.o. a že v roku 2009 mu G. V. ako zástupca spoločnosti DUTARS, s.r.o. so sídlom Košice, Hutnícka 22, IČO: 36 201 669 dodal stavebný materiál na stavbu Rubicon, nachádzajúcej sa v Poprade a že po jeho dodaní mu G. V. predložil tri faktúry s členením na DPH, ktoré on aj v plnej výške uhradil a že si zároveň uplatnil DPH, avšak pri daňovej kontrole Daňového úradu Spišská Nová Ves bolo zistené, že spoločnosť DUTARS, s.r.o. bola platiteľom DPH iba do 30.09.2006, čím ho tak mal G. V. svojím konaním uviesť do omylu a spôsobiť mu škodu, na základe čoho vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Poprade, Úradu justičnej a kriminálnej polície uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1217/OEK-PP-2009 zo dňa 18.02.2010 vzniesol obvinenie G. V. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a následne dňa 23.04.2010 o 09.00 hod. na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Poprade, Úrade justičnej a kriminálnej polície po zákonom poučení o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy v procesnom postavení svedka počas konfrontácie s obvineným G. V. uviedol, že nepopiera, že tovar zo strany G. V. mu dodaný nebol, ale že v danom období spoločnosť DUTARS s.r.o. nebola platcom DPH a tým mu vznikla škoda na DPH z vystavených faktúr, pričom na základe jeho výpovede zo dňa 24.11.2009 bol G. V. trestne stíhaný a uznesením Okresnej prokuratúry Poprad sp. zn. 1Pv 844/09/7706-72 zo dňa 29.04.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.06.2013, bolo trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, lebo bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie,

pretože skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/115/2014 zo dňa 25.02.2015 bol obžalovaný E. F. uznaný za vinného zo spáchania prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 24.11.2009 v čase o 10.00 hod. na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Poprade, Úrade justičnej a kriminálnej polície po zákonom poučení o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona v procesnom postavení svedka - poškodeného okrem iného uviedol, že je konateľom spoločnosti Staviteľstvo - E. F., s.r.o. a že v roku 2009 mu G. V. ako zástupca spoločnosti DUTARS, s.r.o. so sídlom Košice, Hutnícka 22, IČO: 36 201 669 dodal stavebný materiál na stavbu Rubicon, nachádzajúcej sa v Poprade a že po jeho dodaní mu G. V. predložil tri faktúry s členením na DPH, ktoré on aj v plnej výške uhradil a že si zároveň uplatnil DPH, avšak pri daňovej kontrole Daňového úradu Spišská Nová Ves bolo zistené, že spoločnosť DUTARS, s.r.o. bola platiteľom DPH iba do 30.09.2006, čím ho tak mal G. V. svojím konaním viesť do omylu a spôsobiť mu škodu, na základe čoho vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Poprade, Úradu justičnej a kriminálnej polície uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1217/OEK-PP-2009 zo dňa 18.02.2010 vzniesol obvinenie G. V. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a následne dňa 23.04.2010 o 09.00 hod. na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Poprade, Úrade justičnej a kriminálnej polície po zákonom poučení o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy v procesnom postavení svedka počas konfrontácie s obvineným G. V. uviedol, že nepopiera, že tovar zo strany G. V. mu dodaný nebol, ale že v danom období spoločnosť DUTARS s.r.o. nebola platcom DPH a tým mu vznikla škoda na DPH z vystavených faktúr, pričom na základe jeho výpovede zo dňa 24.11.2009 bol G. V. trestne stíhaný a uznesením Okresnej prokuratúry Poprad sp. zn. 1Pv 844/09/7706-72 zo dňa 29.04.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.06.2013, bolo trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, lebo bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie,

Za to bol obžalovanému podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona, s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona bol výkon trestu podmiennečne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona bola určená skúšobná doba v trvaní 18 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. Má za to, že konanie obžalovaného nie je možné klasifikovať ako trestný čin. Fyzická osoba má právo podávať trestné oznámenia, keď sa domnieva, že bol spáchaný trestný čin. Neoznámenie trestných činov uvedených v § 340 Tr. zákona je dokonca trestným činom a poukazuje aj na čl. 12 Ústavy SR. V ďalšom rozoberá skutkovú podstatu prečinu krivého obvinenia a má za to, že tieto okolnosti neboli naplnené a obžaloba nepreukázala, že si obvinený podľa § 345 Tr. zákona bol vedomý, že obviňuje inú osobu nepravdivo. Vymenúva jednotlivé faktúry, ktoré vystavila spoločnosť DUTARS pre spoločnosť obžalovaného, ktoré boli uhradené, s tým, že tam bolo uvedené aj IČ DPH. Podľa protokolu z daňovej kontroly však táto spoločnosť už od 30.9.2006 nebola platcom DPH. Uvedené skutočnosti, najmä závery daňovej kontroly vykonanej Daňovým úradom Spišská Nová Ves, ho viedli k podozreniu, že bol spáchaný trestný čin. Vykonaným dokazovaním zavinenie obžalovaného nebolo nijako preukázané a samotný obžalovaný skutok oznamoval iba vo vedomí, že je pravdivý. Cituje aj jednotlivé súdne rozhodnutia, ktoré konajúci súd neaplikoval v tomto prípade. S prihliadnutím na základnú zásadu platnú v trestnom práve „in dubio pro reo“ je toho názoru, že bez akýchkoľvek pochybností nie je preukázané, že ku skutku, tak ako je kladený obžalovanému za vinu v podanej obžalobe, došlo, a preto navrhol ho v zmysle § 285 písm. a/ Tr. zákona spod obžaloby oslobodiť.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Odvolací súd v prvom rade poukazuje na vykonané dokazovanie týkajúce sa skutku uvedeného v obžalobe okresného prokurátora. Vo vzťahu k tomuto skutku boli vykonané dôkazy v rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom. Takto vykonané dôkazy dali súdu jednoznačný a spoľahlivý podklad pre jeho rozhodnutie o žalovanom skutku a pre záver, že tento sa

stal a spáchal ho obžalovaný, ktorý po zákonom a riadnom poučení o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Tr. zákona, v procesnom postavení svedka pred orgánmi činnými v trestnom konaní dňa 24.11.2009 uviedol, že G. V. mu v roku 2009 ako zástupca spoločnosti DUTARS s.r.o. Košice dodal stavebný materiál na stavbu Rubikon v Poprade, a že mu predložil na preplatenie aj tri faktúry vyhotovené za dodaný stavebný materiál spolu s DPH i to, že faktúry vrátane DPH v hotovosti G. V. uhradil. Na podklade jeho výpovede vzniesli G. V. obvinenie z konkrétneho trestného činu, pričom pri konfrontácii dňa 23.04.2010 priznal, že G. V. mu žiaden materiál vzťahujúci sa na tam uvedené faktúry nedodal, čo bolo dôvodom smerujúcim k právoplatnému zastaveniu trestného stíhania. Neobstojí ani obrana obžalovaného spočívajúca v tom, že nemal vedomosť o tom, že G. V., resp. jeho spoločnosť v roku 2009 nebola platcom DPH, práve naopak, v podaní trestného oznámenia súd vidí jednoznačný úmysel obžalovaného zakryť svoju trestnú činnosť a získať tým určitý majetkový a nie malý prospech /20.283,92 eur/, spojený s jeho požiadavkou uplatňovanou pre odpočet DPH na príslušnom daňovom úrade cez ním vyhotovené a predložené fiktívne faktúry za spoločnosť DUTRAS s.r.o., keďže obžalovaný s touto spoločnosťou spolupracoval na realizácii stavieb či stavby už v minulosti v čase, keď táto spoločnosť bola platcom DPH, čo podľa súdu obžalovaný v čase uplatňovaného nároku na odpočet DPH využil a zneužil aj za cenu lživého obvinenia inej osoby z trestnej činnosti v úmysle privodiť mu trestné stíhanie, čo preukázateľne vyplýva zo zápisnice o konfrontácii s G. V. zo dňa 23.4.2010, kde sám obžalovaný priznáva, že G. V. mu žiaden stavebný materiál nedodal.

V prvom rade je potrebné k veci uviesť, že okresný súd vykonal v rámci riadneho procesného postupu dokazovanie v rozsahu potrebnom pre náležité objasnenie veci, avšak dospel k nesprávnemu právnomu záveru v posudzovanom prípade.

Zo skutkovej podstaty prečinu krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zákona vyplýva, že toto ustanovenie poskytuje ochranu riadnej činnosti štátnych orgánov, ako i občanov pred lživými útokmi na ich práva, slobodu a česť. Lživo obviniť znamená vedome nepravdivo informovať o skutkových okolnostiach, teda o tom, kedy, kde a ako mal byť trestný čin spáchaný a kto je jeho páchatel'. Obvinenie spočíva v konaní páchatel'a, ktoré môže byť podnetom na trestné stíhanie konkrétnej nevinnej osoby. Nezáleží na forme oznámenia, ani na tom, komu je obvinenie oznámené, ak páchatel' koná so zámerom, aby sa napokon dostalo do rúk orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu a bolo podnetom k trestnému stíhaniu nevinnej osoby. Krivé obvinenie iného z trestného činu musí smerovať voči určitej osobe. Nie je potrebné, aby táto osoba bola označená menom. Postačí, ak je individualizovaná uvedením takých okolností, z ktorých možno spoľahlivo usúdiť, o ktorú osobu ide (porovnaj R 29/1988). Krivé obvinenie môže smerovať i voči viacerým osobám. Subjektívna stránka vyžaduje úmyselné zavinenie spolu s pohnútkou privodiť trestné stíhanie iného. Nebude preto záležať, či lživé obvinenie v skutočnosti povedie k trestnému stíhaniu. Pri posudzovaní viny páchatel'a trestného činu krivého obvinenia sa nestačí zaoberať iba otázkou, či osoba, ktorú obvinil, skutočne spáchala trestný čin, prípadne či bola preň stíhaná a odsúdená. Orgány činné v trestnom konaní musia zároveň preukázať, že si páchatel' trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zákona bol vedomý toho, že obviňuje inú osobu nepravdivo.

V posudzovanom prípade dôležitou a podstatnou skutočnosťou bolo to, aby súd prvého stupňa správne vyhodnotil dôkazy obsiahnuté vo vyšetrovacom spise OR PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície Poprad, ČVS: ORP - 1217/OEK-PP-2009 a to priebeh a výsledky daňovej kontroly vykonávanej vo firme obžalovaného STAVITELSTVO - E. F. s.r.o. za kontrolované zdaňovacie obdobie marec 2009, predmetom ktorej bola daň s pridanej hodnoty (ďalej aj ako „DPH“). Z jej záverov vyplýva, že obžalovaný si za kontrolované zdaňovacie obdobie neoprávnene uplatnil právo na odpočítanie DPH z faktúr VS 2009029, VS 2009036 a VS 2009042 od dodávateľa spoločnosti DUTRAS s.r.o. spolu vo výške 20.283,92 eur, pričom táto spoločnosť na týchto faktúrach uvádza IČ DPH, napriek tomu, že nie je platiteľom DPH. Posledný zdaňovacím obdobím platiteľa (dodávateľa) bolo zdaňovacie obdobie III. štvrťroku 2006, t.j. platiteľom DPH bol do 30.9.2006, preto platiteľovi STAVITELSTVO- E. F. s.r.o. nevzniklo právo na odpočítanie dane. Súčasne bol dňa 06.07.2009 Daňovým úradom Spišská Nová Ves pod číslom 732/230/35150/09/Rkyt vydaný dodatočný platobný výmer na sumu 20.283,92 eur, ktorú obžalovaný v celom rozsahu dňa 18.9.2009 uhradil. Z výpovede svedka E. E. zo dňa 14.3.2012 v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORP - 1217/OEK-PP-2009 mimo iného vyplýva, že po nahliadnutí k vyššie uvedeným faktúram potvrdil, že podpis na nich je jeho, čo znamená, že osobne musel prevziať tovar uvedený na faktúrach a tento bol preto určite použitý na stavbe. Dôvodom, prečo došlo k zastaveniu trestného stíhania pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 2 Tr. zákona G. V., ktoré bolo začaté práve z podnetu obžalovaného, bola tá skutočnosť, že bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa

vedie trestné stíhanie, teda, že G. V. spoločnosti STAVITEL'STVO- E. F. s.r.o. žiaden stavebný materiál nedodal a v tom čase nevystupoval v mene spoločnosti DUTRAS s.r.o.

Uvedené skutočnosti sú však podľa krajského súdu v rozpore. Z výsledku daňovej kontroly vo firme obžalovaného, ako aj z dodatočného platobného výmeru totiž nevyplýva, aby príslušný daňový úrad skonštatoval, že faktúry od spoločnosti DUTRAS s.r.o. boli falošné, prípadne fiktívne, o čom svedčí aj dodatočne vyrubená daňová povinnosť vo vzťahu k neoprávnenému odpočtu DPH. V opačnom prípade by totiž tieto faktúry daňový úrad neuznal a následne by nemohli byť ani podkladom nielen pre vyrubenie dodatočnej povinnosti z rozdielu dane, ale aj pre vypracovanie daňového priznania za rok 2009, a to v jeho nákladovej časti, čo by samozrejme ovplyvnilo aj daňový základ spoločnosti obžalovaného za príslušné daňové obdobie. K takému záveru ale príslušný daňový úrad nedošiel. Krajský súd v tomto smere aj požiadal príslušného správcu dane o poskytnutie informácie, či bola vykonávaná tzv. krížová kontrola medzi týmito subjektmi, avšak z odpovede vyplýva, že k tomu nedošlo. Taktiež nie je zrejme, prečo orgány činné v trestnom konaní, ak vo svojom uznesení konštatovali, že nedošlo k dodaniu žiadneho stavebného materiálu od spoločnosti DUTRAS s.r.o. firme STAVITEL'STVO- E. F. s.r.o, nezačali na podklade týchto skutočností trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania niektorého z daňových trestných činov.

Súčasne je potrebné uviesť aj to, že k podaniu trestného oznámenia zo strany obžalovaného došlo v priebehu niekoľkých dní od doručenia dodatočného platobného výmeru, práve z dôvodu, že mu bola uložená povinnosť uhradiť rozdiel dane. Nemožno preto súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že takýmto konaním obžalovaný chcel zakryť svoju trestnú činnosť. Ani konštatácia okresného súdu o údajných fiktívnych faktúrach od spoločnosti DUTRAS s.r.o. nezodpovedá vyššie uvedenému a preloženým listinným dôkazom. Vyslovenie len obyčajného podozrenia zo strany obžalovaného o tom, že konaním G. V. malo dôjsť k spáchaniu určitého trestného činu (podvodu), nemožno považovať za vedome lživé a teda za krivé obvinenie. K uvádzanej konfrontácii medzi G. V. a E. F. zo dňa 23.4.2010 je treba uviesť, že táto je ťažko preskúmateľná, keďže na strane 3 tejto konfrontácie, o čo opiera aj súd prvého stupňa svoju argumentáciu, je uvedené : Otázka na svedka E. F. - Chcete sa niečo vy niečo opýtať obv. G. V.. Odpoveď - Áno, k tejto veci ja nepopieram, že tovar nebol dodaný, ale v danom období firma Dutras nebola platcom DPH a tým nám vznikla škoda na DPH z daných faktúr, ktorú sme museli znovu uhradiť štátu. Chcem sa preto spýtať, prečo ste prijali platbu aj s DPH, ak ste nebol platcom. Z odpovede síce je možné dedukovať, že sa jedná asi o vyjadrenie E. F., pri ktorej ale tiež tvrdí, že G. V. platbu prijal. Povinnosťou obžalovaného nie je dokazovať svoju nevinu, pretože zásada prezumpcie nevinu vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno. Vykonané dôkazy musia jednoznačne a s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, že predstavuje skutočnú hrozbu pre spoločnosť a že práve obžalovaný je osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je ich potrebné vykladať v prospech obžalovaného, a nie naopak. Ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok.

S poukázaním na takúto dôkaznú situáciu a jej hodnotenie krajský súd sa v celom rozsahu nestotožnil so záverom okresného súdu, že výsledky dokazovania jednoznačne preukázali trestnoprávnu zodpovednosť konania obžalovaného tak, ako mu to kládla obžaloba za vinu. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. poriadku, pretože skutok nie je trestným činom.

Odvolací súd ani po vykonaní všetkých do úvahy prichádzajúcich možných dôkazov a na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemôže spoľahlivo /teda bez rozumných a dôvodných pochybností/ uzavrieť, že skutok tak, ako je uvedený v obžalobe je trestným činom.

Z týchto dôvodov Krajský súd v Prešove rozhodol spôsobom ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.